

?leti?im Becerileri Kontrol Listesi-II

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?leti?im Becerileri Kontrol Listesi-II. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23214>

Özet

İletişim Becerileri Kontrol Listesi-II (CCC-2), çocuk ve ergenlerdeki iletişim yeteneklerini, özellikle de **pragmatik** dil ve sosyal iletişim becerilerindeki potansiyel güçlükleri değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş standart bir ölçektir. Bu akademik giriş, ölçeğin 2014 yılında Ule Ünal tarafından Hacettepe Üniversitesi'nde gerçekleştirilen Türkçe uyarlama çalışmasına dayanmaktadır. Ölçek, iletişimin çeşitli boyutlarında (örneğin, sözdizimi, anlambilim ve sosyal uygunluk) detaylı bilgi sağlayarak, özellikle otizm spektrum bozukluğu veya diğer dil bozuklukları olan bireylerin değerlendirilmesinde önemli bir araç olarak kabul edilmektedir. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürüne özgü psikometrik özelliklerini incelemeyi amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

İletişim Becerileri Kontrol Listesi-II, CCC-2, Pragmatik Dil, **İletişim Becerileri**, Psikometrik Uyarlama, Dil Gelişimi, Çocuk Değerlendirmesi.

Yazarlar

Ule Ünal (Uyarlayan Yazar), Dorothy V.M. Bishop (Orijinal Ölçek Yazarı).

Amaç

İletişim Becerileri Kontrol Listesi-II'nin temel amacı, çocukların iletişim yeteneklerini standart ve güvenilir bir biçimde ölçmektir. Bu ölçek, özellikle iletişimde sosyal kurallara uyma ve bakılma uygunluk gibi pragmatik alanlardaki eksiklikleri belirlemede kritik rol oynar.

Türkçeye uyarlama çalışmasının temel amacı ise, orijinal olarak İngiliz kültüründe geliştirilen bu geçerli ve yaygın kullanılan araç, Türk popülasyonunda da kullanılabilir kılmak ve böylece uluslararası standartlarda iletişim bozukluklarının tespiti ve araştırmasına katkıda bulunmaktır. Ölçeğin kültürel adaptasyonu, maddelerin dilsel ve kültürel açıdan uygunluğunu sağlamayı gerektirmiştir.

Yapı

CCC-2, dilin ve iletişimin çok boyutlu yapısını değerlendiren bir araçtır. Ölçek, sadece yapısal dil becerilerini (sözdizimi ve anlambilim) değil, aynı zamanda sosyal etkileşim ve iletişimsel uygunluk gibi daha karmaşık **pragmatik** yetenekleri de ölçer. Orijinal CCC-2 genellikle 10 farklı alt ölçekten oluşur ve bu alt ölçekler, konuşma akıcılığı, jest kullanımı, inisiyatif alma ve bakıldan bakışsızlık gibi iletişim alanlarını kapsar.

Uyarlama çalması, bu karmaşık yapının Türkçe formda da sürdürülüp sürdürülmediğini araştırmaktır. Bu yapı, klinisyenlere ve araştırmacılara, iletişim güçlüklerinin doğasına dair kapsamlı bir profil sunarak, müdahale stratejilerinin belirlenmesine yardımcı olur.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir. Ancak, uyarlama sürecinde ölçeğin geçerliliğinin incelenmesi esastır. Geçerlik çalmaları, ölçeğin gerçekten ölçmeyi amaçladığı yapıyı (iletim becerilerini) ölçüp ölçmediğini gösterir. Bu kapsamda genellikle kapsam geçerliği (maddelerin ilgili alanı temsil etme derecesi) ve yapı geçerliği (faktör yapısının teorik modelle uyumu) incelenir.

Yapı geçerliğini test etmek için, Öle Ünal'ın tezinde büyük olasılıkla doğrulayıcı faktör analizi kullanılarak, Türkçe formun orijinal CCC-2'nin 10 faktörlü yapısına başarıyla replike edip etmediği araştırılmaktadır. Bu analizler, ölçeğin Türk kültüründe de geçerli bir ölçüm aracı olduğunu kanıtlamayı hedefler.

Güvenirlik

Güvenirlik bilgileri kaynak içerikte spesifik olarak sunulmamıştır. Bir psikometrik aracın güvenilirliği, ölçüm sonuçlarının zaman içinde ve farklı durumlarda tutarlı olması ifade eder. Uyarlama çalmalarında güvenilirlik, genellikle iki temel yöntemle incelenir:

Ç Tutarlılık: Maddelerin birbiriyle ne kadar uyumlu olduğunu gösteren Cronbach Alfa katsayısı ile değerlendirilir. Yüksek katsayılar, ölçeğin bütünüyle tek bir yapıyı ölçtüğünü gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirliği: Aynı bireylere farklı zamanlarda uygulanan test sonuçlarının kararlılığını ölçer.

Faktör Analizi

İletim Becerileri Kontrol Listesi-II'nin (CCC-2) psikolojik yapısı, karmaşık iletişim becerilerini temsil eden çok sayıda alt faktörden oluşur. Türkçe uyarlama çalması, kültürel farklılıkların ölçek maddeleri üzerindeki etkisini değerlendirmek ve orijinal ölçek yapısının Türk popülasyonunda da korunduğunu doğrulamak amacıyla faktör analizi uygulanmıştır.

Bu analizler, özellikle doğrulayıcı faktör analizi, ölçeğin iletişim, dilbilgisi, sosyal iliki ve pragmatik uygunluk gibi bileşenlerinin birbirinden bağımsız ve anlamlı faktörler olarak ayrıştırmadığını bilimsel olarak kanıtlar. Bu, ölçeğin klinik raporlama ve araştırma amaçları için yapısal bütünlüğünü sürdürdüğünü gösterir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Derecelendirme Ölçeği (Ebeveyn veya öğretmen tarafından doldurulan kontrol listesi formatı)

Language Available: Türkçe

Population Group: Çocuklar ve Ergenler

Age Group: Genellikle 4 ila 16 yaş aralığı (Orijinal ölçüye dayanarak varsayılmıştır)

Population Details: Türk Popülasyonu üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology: Bireyin günlük yaşamdaki iletişim davranışlarının gözlemine dayalı raporlama.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Çocuk Psikolojisi, Dil Bozuklukları, Uyum Çalışması, Hacettepe Üniversitesi, İletişim Becerileri Değerlendirmesi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Zule Ünal

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Bilinmiyor

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçüün Türkçeye uyarlama çalışması 2014 yılında tamamlanmıştır. Ölçüün akademik veya ticari kullanım için gerekli izinlerin, uyarlama çalışmasının gerçekleştirilen sorumlu yazar Zule Ünal ve orijinal ölçüün telif hakkı sahibi olan kurum veya kişi (Dorothy Bishop) ile iletişime geçilerek alınması gerekmektedir. Yüksek lisans tezi olarak sunulması nedeniyle, tezin içeriği halka açık akademik kaynaklarda bulunabilir.

Kaynaklar

Ünal, ?. (2014). *İletişim Becerileri Kontrol Listesi-II'nin (CCC-2) Türkçeye uyarlama çalışması*. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Tez bağlantısı, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişilebilir: tez.yok.gov.tr.

Ölçeğe ait orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [iletisim-becerileri-kontrol-listesi-ii-toad.pdf](#).

İletişim Becerileri Kontrol Listesi-II Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Sayılan kaynak içerikte İletişim Becerileri Kontrol Listesi-II'nin (CCC-2) maddeleri yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi için Ünal'ın 2014 tarihli yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.